

# ΓΛΩΣΣΑΡΙ

**Αναλογίες** Η σχέση μεταξύ των μερών ενός συνόλου ως προς το μέγεθος και την απόσταση.

**Αυτοπροσωπογραφία** Το πορτρέτο του καλλιτέχνη που το έχει φτιάξει ο ίδιος.

**Αφηγηματικός** Αυτός που διηγείται μια ιστορία.

**Αφηρημένη τέχνη** Μη ρεαλιστική τέχνη, που δε μοιάζει με τίποτα από τον κόσμο γύρω μας. Συνήθως αποτελείται από σχήματα, γραμμές και χρώματα για να δημιουργήσει συναισθήματα.

**Γκράφιτι** Ξεκίνησε τη δεκαετία του '70, όταν ζωγράφιζαν με σπρέι και φωτεινά χρώματα πάνω σε κτίρια και δημόσιους χώρους. Στην εποχή μας το γκράφιτι γίνεται και για γκαλερί και μουσεία.

**Γλυπτό** Ένα τρισδιάστατο έργο τέχνης που έχει σκαλιστεί ή έχει μπει σε καλούπι κι είναι από υλικά όπως ο πηλός, ο μπρούντζος ή το μάρμαρο.

**Δισδιάστατο** Επίπεδες επιφάνειες χωρίς βάθος, όπως ένα χαρτί. Λέγεται και 2D.

**Εγκατάσταση** Ένα έργο τριών διαστάσεων που σχεδιάστηκε για έναν συγκεκριμένο χώρο.

**Εκμαγείο** Γλυπτό που έγινε από καλούπι. Είναι ένας τρόπος να φτιάχνεις ακριβή αντίγραφα.

**Εννοιολογική τέχνη** Τέχνη που βασίζεται στη φαντασία ή στις ιδέες του καλλιτέχνη.

**Ζωγραφική εξωτερικού χώρου** Η ζωγραφική σε ανοιχτό, εξωτερικό χώρο, όπου ο καλλιτέχνης έχει μπροστά του το θέμα που ζωγραφίζει.

**Θέμα** Αυτό που πραγματεύεται ή παριστάνει ένα έργο τέχνης

**Ιμπρεσιονισμός** Ένα κίνημα τέχνης που αναπαριστά το φως και τα χρώματα που βλέπουμε φευγαλέα. Δημιουργήθηκε από μια ομάδα καλλιτεχνών τις δεκαετίες του 1860 και 1870.

**Καλλιτεχνικό κίνημα** Ένα στιλ τέχνης μιας συγκεκριμένης χρονικής περιόδου. Ο ιμπρεσιονισμός κι η ποπ αρτ είναι παραδείγματα καλλιτεχνικών κινήματων.

**Καμβάς** Ύφασμα στερεωμένο στο ξύλινο πλαίσιο του πινάκα. Πάνω σε αυτόν ζωγραφίζεται η εικόνα από τον καλλιτέχνη.

**Κολάζ** Μια εικόνα που είναι φτιαγμένη από χαρτί ή και άλλα υλικά κολλημένα πάνω στην ίδια επιφάνεια.

**Κριτικός τέχνης** Κάποιος που αναλύει ή σχολιάζει τα έργα τέχνης κρίνοντας και το πόσο καλά ή κακά είναι.

**Κυβισμός** Ένα είδος τέχνης των αρχών του 20ού αιώνα στο οποίο οι καλλιτέχνες ήθελαν να ζωγραφίζουν τρισδιάστατα πράγματα σε επίπεδες επιφάνειες με έναν νέο, παραστατικό τρόπο. Έτσι, ζωγράφιζαν αντικείμενα και ανθρώπους από διαφορετικές οπτικές γωνίες ταυτόχρονα.

**Μόμπιλε** Ένα είδος γλυπτού που κρεμάται κάπου ψηλά. Έχει σχήματα και φιγούρες που κινούνται ελεύθερα στον αέρα.

**Ναΐφ τέχνη** Είδος τέχνης που μοιάζει παιδική ή απλοϊκή, αλλά πολλές φορές έχει κρυφά μηνύματα.

**Νεκρή φύση** Έργα τέχνης που δείχνουν πράγματα που δεν κινούνται, όπως έπιπλα, φρούτα ή λουλούδια.

**Οπ αρτ** Μία μορφή αφηρημένης τέχνης που δημιουργεί οπτικές ψευδαισθήσεις κίνησης με γραμμές και σχέδια.

**Περφόρμανς καλλιτέχνης** Ένας καλλιτέχνης που ζωντανεύει τις ιδέες του με το σώμα του αντί να κάνει γλυπτά ή ζωγραφικά έργα.

**Πετρογλυφικά** Σχέδια και χαράξεις που έγιναν πάνω σε βράχους, συνήθως εκατοντάδες ή χιλιάδες χρόνια πριν.

**Πίνακας ζωγραφικής** Ένα επίπεδο έργο που έγινε με μπογιές πάνω σε καμβά, ξύλο ή τοίχο.

**Πίξελ** Μικρές κουκκίδες από τις οποίες αποτελείται η οθόνη της τηλεόρασης και του υπολογιστή.

**Ποπ αρτ** Είδος ζωγραφικής που αντλεί τις ιδέες του από λαϊκές και δημοφιλείς πηγές όπως τα περιοδικά, τα κόμικ, η τηλεόραση και ο κινηματογράφος. Ξεκίνησε τη δεκαετία του '50 κι έγινε δημοφιλές τη δεκαετία του '60.

**Πορτρέτο** Το σχέδιο ή η ζωγραφιά ενός ανθρώπου. Μπορεί να παριστάνει ολόκληρο το σώμα ή μόνο το πρόσωπο.

**Ποσαντιγισμός** Ένας τρόπος ζωγραφικής που χρησιμοποιεί μόνο μικρές κουκκίδες καθαρού χρώματος για να γίνουν ολόκληροι πίνακες. Επινόητες της ήταν ο Ζορζ Σερά κι ο Πολ Σινιάκ το 1886.

**Προοπτική** Ένας τρόπος να σχεδιάζεις τρισδιάστατα πράγματα πάνω σε επίπεδη επιφάνεια και να τα κάνεις να φαίνονται 3D.

**Ρεαλισμός** Ένα είδος ζωγραφικής στο οποίο ο καλλιτέχνης κάνει τα πάντα να φαίνονται αληθοφανή και όπως είναι στην πραγματικότητα.

**Σοφρεαλισμός** Ένα είδος τέχνης που ξεκίνησε το 1920 όταν κάποιος καλλιτέχνης άρχισε να ζωγραφίζουν και να κάνουν γλυπτά βασισμένα στα όνειρα και στο υποσυνείδητο αντί για ό,τι έβλεπαν μπροστά τους.

**Στιλιζαρισμένος** Κάτι που είναι φτιαγμένο με αφύσικο στιλ, έτσι ώστε να μοιάζει τέλειο ή διαφορετικό.

**Συναίσθησις** Μία κατάσταση κατά την οποία κάποιος «βλέπουν» ή «ακούει» χρώματα.

**Σύνθεση** Η τοποθέτηση των διαφορετικών στοιχείων της εικόνας.

**Σχέδιο με μοντέλο** Το να σχεδιάζεις γυμνούς ανθρώπους. Με αυτόν τον τρόπο οι μαθητές μαθαίνουν πώς να σχεδιάζουν εδώ και εκατοντάδες χρόνια.

**Τονικότητα** Σκιές, σκούρα και φωτεινά χρώματα που δημιουργούνται από το πολύ ή λίγο φως.

**Τοπίο** Ένα έργο τέχνης που απεικονίζει τον εξωτερικό κόσμο, όπως θάλασσα, βουνά, λίμνες, ποτάμια, κήπους και πόλεις.

**Τρισδιάστατο** Κάτι με βάθος, ύψος και πλάτος, που λέγεται και 3D.

**Φόρμες (τρειςδιάστατα σχήματα)** Για παράδειγμα, το τετράγωνο είναι σχήμα, ο κύβος είναι η φόρμα του, ο κύκλος είναι σχήμα, η μπάλα ή η σφαίρα είναι η φόρμα του.